**Evropský parlament**
2019-2024

*Výbor pro právní záležitosti*

**2023/2062(INI)**

10.10.2023

# NÁVRH ZPRÁVY

o politických důsledcích rozvoje virtuálních světů – otázky občanského práva, práva obchodních společností a práva duševního vlastnictví
(2023/2062(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodajové: Axel Voss, Ibán García Del Blanco

PR_INI

## OBSAH

**Strana**

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU .....3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....11

# NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o politických důsledcích rozvoje virtuálních světů – otázky občanského práva, práva obchodních společností a práva duševního vlastnictví**
**(2023/2062(INI))**

*Evropský parlament*,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 4, 16, 26, 81, 114 a 118 této smlouvy,

– s ohledem na Bernskou úmluvu o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886,

– s ohledem na Niceskou dohodu o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek, jak ve znění pozměněném dne 28. září 1979, tak ve znění aktualizovaném ve dvanáctém vydání (12–2023),

– s ohledem na Smlouvu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském z roku 1996 a Smlouvu Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech z roku 1996,

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází[1],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách)[2],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II)[3],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)[4],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů[5],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepracované znění)[6] („nařízení Brusel I“),

[1] Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20.
[2] Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.
[3] Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 40.
[4] Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6.
[5] Úř. věst. L 111, 5.5.2009, s. 16.
[6] Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES[7],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním[8],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES[9],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů[10],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru[11],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie[12],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES[13],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii[14],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES[15] („směrnice o autorském právu“),

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb[16],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20.

---

[7] Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73.
[8] Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1.
[9] Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.
[10] Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89.
[11] Úř. věst. L 327, 2.12.2016, s. 1.
[12] Úř. věst. L 154, 16.6.2017, s. 1.
[13] Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39.
[14] Úř. věst L 303, 28.11.2018, s. 59.
[15] Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92.
[16] Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70.

června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru[17],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb[18],

– s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci) a mění určité legislativní akty Unie, který předložila Komise (COM(2021)0206),

– s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 910/2014, pokud jde o zřízení rámce pro evropskou digitální identitu (COM(2021)0281),

– s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání (akt o datech) (COM(2022)0068),

– s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o odpovědnosti za vadné výrobky (COM(2022)0495),

– s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přizpůsobení pravidel mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci (směrnice o odpovědnosti za umělou inteligenci) (COM(2022)0496),

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat)[19],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích)[20],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)[21],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/988 ze dne 10. května 2023 o obecné bezpečnosti výrobků, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES a směrnice Rady 87/357/EHS[22],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU)

[17] Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56.
[18] Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57.
[19] Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 1.
[20] Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1.
[21] Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1.
[22] Úř. věst. L 135, 23.5.2023, s. 1.

č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937[23],

– s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2020 o právech duševního vlastnictví při vývoji technologií umělé inteligence (A9-0176/2020)[24],

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Maximální využití inovačního potenciálu EU – Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU (COM (2020)0760),

– s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2021 o akčním plánu pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU[25],

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. července 2023 nazvané „Iniciativa EU v oblasti webu 4.0 a virtuálních světů: náskok na cestě k další technologické transformaci“,

– s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0000/2023),

A. vzhledem k tomu, že virtuální světy se dosud významně nerozšířily, ačkoliv jejich zavedení v řadě případů užití v různých odvětvích vzbudilo zájem veřejnosti a přilákalo pozornost orgánů veřejné moci;

B. vzhledem k tomu, že podle názoru odborníků může trvat dalších 10 až 15 let, než metaverzum dosáhne svého plného potenciálů, a očekává se, že jeho vývoj v budoucnu významně ovlivní digitální prostředí a přinese jak příležitosti, tak rizika, která bude potřeba řešit;

***Definice***

1. konstatuje, že pojmy „metaverzum“ a „virtuální svět“ v současnosti nemají konsolidovanou definici;

2. vítá v tomto ohledu návrh obsažený ve sdělení Komise na vytvoření definice zaměřené na hlavní rysy virtuálních světů, a to takto: „virtuální světy jsou trvale existující, imerzivní prostředí založená na technologiích včetně 3D a rozšířené reality (XR), která umožňují propojení fyzického a digitálního světa v reálném čase pro různé účely, například pro navrhování, simulace, spolupráci, učení, socializaci, provádění transakcí nebo zábavu“;

3. zdůrazňuje klíčový význam podpory standardizace a interoperability pro plný rozvoj metaverza jako ekosystému vzájemně propojených virtuálních světů;

***Vhodný etický a právní rámec***

4. zdůrazňuje, že virtuální světy dostupné v EU by se měly řídit etickými hodnotami,

[23] Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 40.
[24] Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 129.
[25] Úř. věst. C 205, 20.5.2022, s. 26.

zásadami a základními právy zakotvenými v Listině základních práv Evropské unie[26] a platných právních předpisech EU;

5. připomíná, že virtuální světy by měly být vyvíjeny a zaváděny v souladu s obecnou zásadou, že to, co je nezákonné offline, by mělo být nezákonné online, a zajistit tak, že budou plně respektována práva lidí jako uživatelů, spotřebitelů, pracovníků, investorů a tvůrců;

6. zdůrazňuje důležitost sledování dodržování právních předpisů a zajištění účinného prosazování příslušných platných právních nástrojů; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s různými zúčastněnými stranami vypracovala pokyny a osvědčené postupy, které objasní jejich právní povinnosti a odpovědnost v metaverzu;

7. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité, aby Komise prováděla pravidelné kontroly účelnosti příslušných platných právních nástrojů, a zdůrazňuje, že jakékoli budoucí právní předpisy týkající se metaverza by se měly vyvarovat překrývání nebo nesoudržnosti a v případě potřeby odstraňovat nedostatky;

8. konstatuje, že některé regulační problémy jsou již nicméně patrné v oblastech mezinárodního soukromého práva, občanského práva a práva duševního vlastnictví, jak je uvedeno v oddílech níže;

9. zdůrazňuje, že z nedávného výzkumu vyplynulo, že data ze senzorů VR jsou jednoznačně identifikovatelná podobně jako otisky prstů a lze je použít k odvození různých charakteristik, jako jsou věk, pohlaví, příjem, etnická příslušnost a zdravotní postižení; domnívá se, že to vyvolává značné obavy z hlediska etiky, které by neměly být přehlíženy; zdůrazňuje, že součástí řešení těchto etických obav týkajících se shromažďování nesmírného množství osobních údajů, včetně biometrických údajů, je zaručit, aby souhlas se shromažďováním těchto údajů nebyl získáván pouze v okamžiku vstupu do virtuálního světa, ale pro každý případ využití v souladu se zásadou účelového omezení stanovenou v obecném nařízení o ochraně osobních údajů;

10. poznamenává, že v tomto ohledu mají zásadní význam opatření předložená Komisí v jejím sdělení zaměřená na zvýšení povědomí, zlepšení digitálních dovedností a zvýšení přístupu uživatelů ke klíčovým technologiím;

***Mezinárodní právo soukromé***

11. zdůrazňuje, že některé tradiční zásady teritoriality týkající se rozhodného práva a soudní příslušnosti mohou být z praktického hlediska nedostatečné pro potřeby virtuálních světů, jejichž neteritorialita je umožněna použitím decentralizovaných technologií, jako je blockchain, a způsobit problémy, pokud jde o zajištění použitelnosti práva EU a ochranu práv spotřebitelů a podniků;

12. konkrétněji poznamenává, že vzhledem k tomu, že kdokoli kdekoli na světě může získat přístup k virtuálním světům, „mozaikové kritérium“ stanovené Soudním dvorem Evropské unie, na jehož základě může poškozená strana žádat odškodnění u soudů zemí, kde vznikla alespoň část škody, nemusí být uplatnitelné; připomíná však, že soud

[26] Úř. věst. C 303, 14.12.2007, s. 1.

stanovil další kritérium, na jehož základě mohou poškozené strany žádat o odškodnění u soudů země, v níž mají svůj hlavní zájem, a potvrzuje, že by bylo možné zvážit kodifikaci tohoto kritéria do nařízení Brusel I;

13. poznamenává, že definice „spotřebitele“ v nařízení Brusel I je v současnosti založena na přímém smluvním vztahu, který například chybí mezi vydavatelem nezastupitelného tokenu (NFT) a kupujícím, když je NFT uveden na sekundární trh; konstatuje, že v důsledku toho by v případě sporu s emitentem byl konečný kupující zbaven jurisdikčních práv, která spotřebitelům poskytuje nařízení Brusel I;

14. vyzývá Komisi, aby vzala v úvahu tyto a další potenciálně problematické situace a posoudila vhodnost stávajících ustanovení mezinárodního práva soukromého v EU a v případě potřeby navrhla změny, které zaručí, aby občané a podniky nemuseli systematicky vést soudní spory u zahraničních soudů nebo podle zahraničních právních předpisů;

***Občanské právo***

15. poznamenává, že v příštím desetiletí se očekává nárůst počtu a ekonomického významu obchodních transakcí v rámci metaverza; zdůrazňuje v této souvislosti potřebu zajistit, aby poskytovatelé virtuálních výrobků a služeb mohli být identifikováni a uznáni zodpovědnými za jakékoli škody způsobené jejich produkty;

16. poukazuje na obavy vyvolané inzerentními technikami používanými při prodeji takzvaných virtuálních nemovitostí, protože uživatelé by mohli být navedeni k domněnce, že skutečně nabývají vlastnická práva, ačkoliv v praxi získají pouze licenci k užívání virtuálního „pozemku“; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby platné podmínky byly transparentní a spravedlivé;

17. připomíná, že by se na virtuální světy měla plně vztahovat pravidla týkající se odpovědnosti, a zdůrazňuje, že je důležité zavést účinná opatření k prevenci a řešení jakékoli formy škodlivého chování v metaverzu;

18. je znepokojen tím, že používání avatarů a decentralizovaných systémů, jako jsou systémy vycházející z technologie blockchain, by mohlo významně znesnadnit pohnání pachatelů deliktu k odpovědnosti; domnívá se, že zavedení účinných systémů správy identit je klíčové pro umožnění řádné identifikace a pro boj proti falešným identitám, stejně jako zohlednění specifik spojených s řízením decentralizovaných autonomních organizací a s kolektivní odpovědností;

19. připomíná, že avataři nemají právní subjektivitu, takže jakékoli otázky týkající se jejich právní způsobilosti, práv, povinností a závazků je třeba řešit ve vztahu k fyzickým nebo právnickým osobám, které je používají; domnívá se, že s tím, jak se metaverzum bude vyvíjet a stávat se komplexnějším, by se mělo zvážit, zda by bylo vhodné přidělit avatarům zvláštní právní status;

***Právo duševního vlastnictví***

20. zdůrazňuje, že se na virtuální světy plně vztahuje soubor právních předpisů EU o ochraně práv duševního a průmyslového vlastnictví; zdůrazňuje však také, že rozvoj

virtuálních světů představuje nové výzvy, pokud jde o prosazování práva a identifikaci osob, které toto právo porušují;

21. připomíná, že uživatelé metaverza jsou povinni respektovat výlučné výsady držitelů práv a jejich právo na spravedlivou odměnu; zdůrazňuje, že k použití obsahu chráněného právy duševního vlastnictví je zapotřebí povolení prostřednictvím licence nebo postoupení, pokud se na něj nevztahuje žádná výjimka nebo omezení ochrany práv duševního vlastnictví; připomíná, že je důležité zajistit transparentnost, pokud jde o oblast působnosti licencí, aby se zajistilo, že uživatelé budou moci určit, na jaká použití obsahu chráněného právy duševního vlastnictví v metaverzu se vztahují licence, které vlastní;

22. vítá aktualizaci, kterou přineslo dvanácté vydání „Niceského třídění“, která umožňuje registraci ochranných známek ve třídách pokrývajících jejich použití v metaverzu; je však znepokojen používáním NFT odkazujících na ochranné známky bez povolení jejich vlastníků a vyzývá k zavedení účinných opatření k odhalování a řešení těchto a dalších případů porušení práva; vítá v tomto ohledu návrh Komise na vytvoření souboru nástrojů pro boj proti padělání;

23. uznává, že na nahrávání obsahu vytvořeného uživateli se vztahují pravidla odpovědnosti stanovená v nařízení o digitálních službách a zvláštní režim stanovený v článku 17 směrnice o autorském právu; domnívá se však, že je třeba dále vyjasnit, jak by se stávající pravidla měla uplatňovat;

24. zdůrazňuje, že tokeny NFT neudělují žádná práva duševního vlastnictví na digitální aktiva, upozorňuje na nutnost další transparentnosti, aby se předešlo podvodům a časté záměně mezi právem na token samotný a právem na základní chráněný obsah;

25. připomíná, že existuje rozdíl mezi lidskou tvorbou s pomocí umělé inteligence a výtvory generovanými umělou inteligencí; připomíná, že zatímco současný rámec duševního vlastnictví se nadále vztahuje na díla vytvořená s pomocí umělé inteligence, díla vytvořená výhradně umělou inteligencí představují nové regulační výzvy pro ochranu práv duševního vlastnictví;

***Přístupnost a digitální gramotnost***

26. zdůrazňuje, že virtuální světy nabídnou příležitosti k poskytování veřejných služeb obecného zájmu k širšímu prospěchu občanů; zdůrazňuje však také, že musí být zajištěna přístupnost pro všechny uživatele v EU, a to jak z hlediska nákladů a používání hardwaru, tak z hlediska porozumění softwaru; konstatuje, že přístupnost je zvláště důležitá, pokud jde o zranitelné skupiny obyvatelstva, a měla by zohledňovat aspekty, jako je zeměpisná poloha, pohlaví, úroveň dosaženého vzdělání a socioekonomické zázemí;

27. dodává, že v této souvislosti je nanejvýš důležitá digitální gramotnost, aby byla zajištěna bezpečná a společensky přínosná zavádění a informované využívání virtuálních světů a podporována demokratická kontrola;

28. doporučuje, aby byl „soubor nástrojů virtuálních světů“ určený pro širokou veřejnost, jak je uvedeno ve sdělení Komise, dále rozvíjen v souladu s doporučeními panelové

diskuse občanů s cílem pomoci občanům lépe pochopit, jak spravovat své virtuální identity, virtuální výtvory, virtuální aktiva a data a přispět ke komplexní strategii EU pro virtuální světy, která je udržitelná i zaměřená na člověka;

°

° °

29. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

# VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

V tomto návrhu zprávy oba zpravodajové uznávají rostoucí ekonomický, sociální, a dokonce politický význam virtuálních světů.

Vzhledem k rané fázi jejich vývoje a s ohledem na výsledek práce panelové diskuse občanů pro virtuální světy a s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. července 2023 nazvané „Iniciativa EU v oblasti webu 4.0 a virtuálních světů: náskok na cestě k další technologické transformaci“ je cílem zpravodajů touto zprávou nastínit hlavní právní problémy, které virtuální světy představují.

Toto úsilí má Komisi upozornit na potřebu prozkoumat možné právní otázky, které nejsou řešeny v jejím sdělení, a zároveň sloužit jako základ pro budoucí práci Parlamentu v příštím volebním období.

Poté, co zpravodajové uvítali definici „virtuálních světů“, kterou vymezila Komise ve svém výše uvedeném sdělení, prohlašují, že je zapotřebí zřídit etický a právní rámec pro tuto novou technologii, a analyzují nejproblematičtější aspekty, které spadají do oblasti působnosti Výboru pro právní záležitosti, zejména v oblasti mezinárodního práva soukromého, občanského práva a práva duševního vlastnictví.

Tyto problémy, i když jsou rozesety v různých právních oblastech, mají společné rysy: technologie, na nichž jsou založeny virtuální světy, zejména decentralizovaná povaha blockchainu a nezastupitelných tokenů (NFT), jsou buď v rozporu s některými koncepcemi a zásadami, které jsou tradičně jádrem právního acquis Unie, jako je teritorialita ustanovení o rozhodném právu a jurisdikci, nebo vážně brání prosazování práva Unie, jako je tomu v případě ochrany práv duševního vlastnictví a identifikace subjektů porušujících právo nebo pachatelů deliktu.

Zpravodajové navíc vyjadřují obavy z nedostatku transparentnosti, který je typický pro uvádění tokenů NFT na trh, a poznamenávají, že například výraz „virtuální nemovitost“, který se někdy v této souvislosti používá, může spotřebitelům navodit mylnou domněnku, že licenční smlouva, kterou uzavírají, představuje nabytí skutečného vlastnického práva.

K zajištění bezpečného a společensky přínosného, inkluzivního a cenově dostupného zavádění a informovaného využívání virtuálních světů a k podpoře demokratické kontroly samotná právní úprava nestačí. Zpravodajové proto uzavírají své úvahy připomenutím významu, který mají dostupnost, veřejné služby a digitální gramotnost pro digitální transformaci zaměřenou na člověka, v níž každý občan může mít prospěch z přístupu k této nové technologii, nikdo nezůstane opomenut a budou dodržovány hodnoty, zásady a základní práva této Unie.